

plures Episcopos habere nō possit, sed sub Episcopos
rū noīe presbyteros complexus est. Ideo autem pres-
byteri sacerdotes uocantur, quia sacrum dant, sicut
Episcopi, idest in cōfectione diuini corporis & sanguis
nis, et in baptisate, & in officio p̄dicandi. Sed licet
sint sacerdotes, tamen pontificatus apicem non habēt,
quod nec chrismate frontem signant, nec paracletum
spiritum dant, quod solis Episcopis deberi lectio actus
apostolorū demonstrat, nec ordinare clericos in sacris
ordinibus possunt, quod episcopis propter unitatem
& concordia referuatur. Secūdi uero ordinis uiri pres-
byteri sunt, quorū typū p̄ferebāt, lxx. uiri in ueteri
testamento, in quibus dominus spiritum Moyse pro-
pagauit, ut talibus adiutoribus usus in pp̄lo, innūeras
multitudines facile gubernaret. Sic et paterne plenitudi-
nis abūdantia transfusa est in Eleazaro & Ithamaro,
ut ad hostias salutare et frequentioris officij sacramē-
tum, ministerium sufficeret sacerdotū. Sic et apostolis
Christi, doctores fidei cōites additi sunt, quibus illi
orbem totum secūdis p̄dicatoribus impleuerunt, &
per euangelicam doctrinam dilatauerunt.

DE DIACONIS.

Ca. VII.

Euitē ex nomine authoris uocati, de nomine
Leui Leuitē exorti sunt, a quibus in templo dei
mystici sacramenti mysteria explebantur. P̄-
cepit enim dñs & dixit ad Moysen, ut post ordinatiōm
Aaron sacerdotis et filiorum eius, rursus Leui tribus
in diuini cultus mysterio ordinareretur, & consecrarent
domino pro omnibus primogenitis, et seruirent pro
Israhel, coram Aarō & filijs eius in tabernaculo domini
excubātes in templo die ac nocte, ipsiq; gestarent arcā
& tabernaculum, et oīa uasa eius, & in circuitu taber-
naculi castra ipsi constituerēt, et in p̄mouendo taber-

Diaconos

naculo ipsi deponerent, & rursus ipsi deponerent, & rursus ipsi componerent. Hi grece. *Διακονες*, Diacones latine ministri dicunt. Qd sicut in sacerdote cōsecratio, ita in diacono ministerij dispensatio habetur. In ueteri testamēto excubabāt in tabernaculo testimonij ad precepta Aaron, et ad cuncta opera tabernaculi, uerumtū ad uasa sanctuarij & ad altare non accedebāt, sicut māclauerat dominus Aaron dicēs, Ego dedi uobis fratres uros leuitas de medio filiorū Israhel, et tradidī donum domino, ut seruiant in ministerijs tabernaculi eius, tu autem & filij tui custodite sacerdotiū uestrum, et omnia que ad cultum altaris pertinet, & intra uelum sunt, per sacerdotes amministrabunt, et reliq. Hī a uiginti quicq; annis & supra ingrediebant, ut ministrarent in tabernaculo fœderis, cumq; quinquagesimū annum etatis explebant, seruire cessabant, & erant ministri fratrum suorum in tabernaculo fœderis, ut custodirēt que sibi fuerant commendata. In nouo autem testamento apostoli septē diaconos, propter sacramentū eiusdē nūeri ordinauerūt ad ministeriū sacrum, & ad officiū altaris, qui leguntur etiam et predicasse, & baptizasse nō paucos, sicut sanctus Stephanus disputauit cōtra Iudęos, & Philippus baptizato Eunucho, euāgelizauit ciuitatibus cunctis, donec ueniret Cæsaream, et in Samaria predicabat, & baptizabat eos qui ab apostolis Petro et Ioanne postmodū confirmabantur, Sed baptizare eis modo corā Episcopis siue presbyteris licitū est, Ceterū autem non licet, nisi predictis fortassis officijs longius cōstitutis, necessitas extrema compellat, Hī enim sunt quos in Apocalipsi legimus, septem angeli tubiscanentes, Hī sunt septem candelabra aurea, Hī sunt voces tonitruorum septem, Ipsi enim clara uoce in modum preconis admonent cunctos, siue in psallendo, siue in lectionibus audiendis, Ipsi etiam ut aures habe

amus ad deū adclamant. Ipsi quoq; euangelizant. Sine
 his sacerdos nomen habet. officium non habet. Nam
 sicut in sacerdote consecratio. ita in ministro dispen-
 satio sacramenti est. Ille oblata sanctificat. hic sanctificata
 dispensat. Ipsi etiam sacerdotibus. propter presump-
 tionem non licet de mensa domini tollere calicem.
 nisi eis traditus fuerit a diacono. Leuitę offerunt obla-
 tiones in altaria. Leuitę componunt mensam domini.
 Leuitę operiunt arcam testamenti. non enim omnes
 uident altare mysteriorum. quę operiuntur a Leuitis.
 ne uideant qui uideri non debēt. & sumant qui serua-
 re non possunt. quiq; propterea altari albis induiti affi-
 stunt. ut hinc admoniti. celestem uitam habeant. can-
 didiq; ad hostias & imaculati accedant. Quos primus
 fecit Siluester Papa tricesimus quartus potifex. in Ro-
 mana ecclesia. post Petrū. Dalmaticis uti. & constituit
 ut pallio linostio eorum leua tegetetur. sicut in gestis
 p̄ritificalibus continetur.

DE SVBDIACONIS.

Ca. VIII.

Ypodiacones. ὑποδιακονες. grece. quos nos

h Subdiacōnes dicimus. qui ideo sic appellātur.
 quia subiacent p̄ceptis & officijs Leuitarū.
 Oblationes in templo dei a fidelibus ipsi suscipiunt. et
 Leuitis super ponendas altaribus deferunt. Hī apud
 Hebręos Nathinnei uocātur. ut liber Paralippomenō
 & Hēsdre testatur. quod interpretatur in humilitate
 domino seruientes. Ex eorum ordine fuit ille Nathas-
 nael. qui in euangelio Ioannis diuina proditiōe con-
 monitus. saluator em meruit confiteri. quiq; etiam ad
 primum diuinitatis iudicium fidelis en. tuit. protestan-
 te dño ac dicēte. Ecce uere Israelita. in q̄ dolus nō est.

c ij